

Wstęp

Trzynasty tom *Comparative Legilinguistics* zawiera dziesięć artykułów.

W pierwszym bloku tematycznym znalazły się dwie prace dotyczące legilingwistyki hiszpańskiej. Joanna NOWAK-MICHALSKA (*Signifikatory obligatywności w polskim i hiszpańskim kodeksie cywilnym*) porównuje językowe wykładniki nakazu występujące w polskim i hiszpańskim kodeksie cywilnym. Badanie ujawnia, że wykładnikami obligacji mogą być wyrazy podzielone według kategorii partyoratywnej. Zwrócono także uwagę na kontekst tekstu normatywnego, który może być także signifikatorem obligatywności. Anna NOWAKOWSKA-GŁUSZAK omawia w swojej pracy problem użycia rodzajnika w tekstach prawnych (*Funkcja rodzajnika w określaniu adresata normy prawnej w hiszpańskim kodeksie cywilnym*). W artykule dokonano analizy struktury syntagmy nominalnej wyrażającej adresata normy prawnej. Badanie zostało dokonane w oparciu o metody badawcze językoznawstwa kulturowego.

Drugi blok tematyczny zawiera trzy prace na temat języka prawa i komunikacji prawniczej. Joanna GRZYBEK (*Środki służące formułowaniu chińskich przepisów nowelizujących, odsyłających, uchylających, przepisów o wejściu ustawy w życie i o zakresie zastosowania*) przedstawia rodzaje przepisów prawnych w chińskich tekstach aktów normatywnych i sposoby ich wyrażania. Karolina KACZMAREK (*Precyzja i niedookreśloność wyrażen w przepisach prawnych na przykładzie języka polskiego i węgierskiego*) analizuje narzędzia prawne i językowe formułowania i odczytywania przepisów prawnych służące zapewnianiu elastyczności i precyzyjności prawa. Ponadto, omawia problem ustalania znaczenia terminów oraz narzędzia językowe służące zwiększeniu precyzji tekstowej. Robert ZAWŁOCKI (*O komunikatywności języka prawa karnego*) omawia cechy języka prawa karnego, a także jego istotę w procesie komunikacji. W pracy uwzględniono język adresatów prawa karnego, język twórców prawa karnego oraz język interpretatorów prawa karnego. Autor wyciąga wniosek, że ustawodawca tworzy akty normatywne z tego zakresu w sposób świadomy, racjonalny, prosty, zrozumiały i uzasadniony. Jednakże zwraca również uwagę na fakt, że wiele przepisów prawnych, a w konsekwencji także norm, zwłaszcza w prawie karnym materialnym, nie spełnia wymogu komunikatywności i wymaga przeformułowania na poprawny język prawny.

W trzecim bloku tematycznym znalazły się dwie prace dotyczące pracy tłumacza sądowego. Yuki HORIE (*Historia rozwoju tłumaczenia ustnego w Japonii na przykładzie Trybunału Tokijskiego*) omawia początki i rozwój historyczny instytucji tłumacza ustnego w japońskim wymiarze sprawiedliwości. Na szczególną uwagę zasługują rozważania dotyczące Trybunału Tokijskiego. Z kolei, Karolina NARTOWSKA (*Tłumacz i działanie translatorskie w sądzie*) omawia zmieniającą się rolę tłumacza sądowego pojmowanego jako

pośrednika nie tylko międzyjęzykowego, ale także interkulturowego, a nawet koordynatora interakcji sądowej.

Czwarty blok tematyczny, w którym znalazły się cztery prace, jest poświęcony przekładowi prawniczemu. Artur KUBACKI (*Teksty paralelne jako narzędzie pomocnicze przy sporządzaniu tłumaczeń specjalistycznych*) przedstawia stan badań niemieckojęzycznych w zakresie metody porównania tekstów paralelnych. Następnie, prezentuje eksperyment przeprowadzony na dwóch grupach studentów, którego wyniki wykazały, że korzystanie z tekstów paralelnych pozwala uniknąć błędów zastosowania niewłaściwych ekwiwalentów słownikowych, zapewnia lepszą jakość na poziomie struktur frazeologicznych, ale może prowadzić do nadmiernego orientowania tekstów na docelowy system prawny lub skutkować użyciem terminologii należącej do różnych systemów prawnych w przypadku języków mających swe warianty narodowe. W tym ostatnim bloku znalazły się również dwie prace omawiające problem intertekstualności na poziomie terminologii prawnej i prawniczej. Pierwsza praca, napisana przez Łucję BIEL (*Tekst prawny jako hipertekst – o intertekstualności tłumaczeń prawnych na przykładzie międzynarodowych instrumentów z zakresu handlu ludźmi*) zawiera szczegółową analizę powiązań intertekstualnych występujących pomiędzy międzynarodowymi aktami prawnymi oraz aktami o charakterze *soft-law* dotyczącymi handlu ludźmi. Autorka ilustruje swoje rozważania przykładami i wykazuje zmiany terminologiczne jakie zaszły w ciągu ostatniego wieku w badanych regulacjach. Druga praca autorstwa Aleksandry MATULEWSKIEJ (*Polska terminologia prawa upadłościowego w kontekście. Przekład terminu zarządca na język angielski*) zawiera analizę problemu intertekstualności w przekładzie prawniczym na przykładzie polskiego terminu *zarządca* i jego angielskich ekwiwalentów. Autorka zwraca uwagę, że terminologia unijna niekiedy celowo wykorzystuje już istniejącą terminologię języka prawa, nadając jej inne lub zmienione (często poszerzone) znaczenie. Karolina GORTYCH-MICHALAK (*Polisemia w przekładzie prawniczym grecko-polskim i polsko-greckim*) wskazuje potencjalne metody rozwiązywania problemów tłumaczeniowych wynikających z wieloznaczności terminologii prawnej. Przedmiotem badań są terminy prawne (wyrazy i frazy) i prawnicze zbudowane w oparciu o morfem rdzeniowy «πολιτ» [polit] pochodzące z prawa greckiego konstytucyjnego, administracyjnego i cywilnego.

Mamy nadzieję, że tom spotka się z przychylnym przyjęciem czytelników.